ZNAKI
I OBJAŚNIENIA DO MAP
1:25 000 1:100 000
1:300 000

WOJSKOWY
INSTYTUT GEOGRAFICZNY
WARSZAWA
1937

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE
CBW
www.cbw.pl

WOJSKOWY INSTYTUT GEOGRAFICZNY

(WARSZAWA, AL. JEROZOLIMSKIE 91)

drukuje następujące mapy:

1 : 25 000 — a) wydanie normalne w jednym kolorze czarnym;

— b) wydanie turystyczne, dla niektórych obszarów, w pięciu lub sześciu kolorach (rysunek sytuacyjny — czarny, warstwice — brązowe, wody — niebieskie, lasy — zielone, ścieżki turystyczne — czerwone, cieniowanie rzeźby terenu — szaro-fioletowe);

1 : 100 000 — a) w czterech kolorach (rysunek sytuacyjny—czarny, warstwice—brązowe, wody—niebieskie, lasy — zielone);

— b) w sześciu kolorach, arkusze górskie (ścieżki turystyczne — czerwone, cieniowanie rzeźby terenu — szaro fioletowe);

1 : 300 000 — w sześciu kolorach — (rysunek sytuacyjny—czarny, warstwice — brązowe, wody — niebieskie, lasy — zielone, szosy — czerwone, granice — pomarańczowe);

1 : 500 000 — w ośmiu kolorach;

1 : 1 000 000 — „Mapa Rzeczypospolitej Polskiej" na jednym arkuszu w 9-ciu kolorach, w dwóch wydaniach (hipsometryczne i poglądowe).

Znaki i objaśnienia do map 1 : 500 000 i 1 : 1 000 000 [illegible]szczone są na każdym arkuszu.

[illegible]kie prawa przedruku zastrzeżone

Ex Libris Centralnej Biblioteki Wojskowej

ZNAKI

i objaśnienia do map

1:25 000 1:100 000

1:300 000

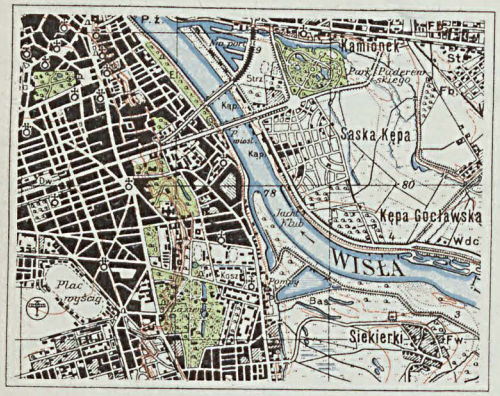

WOJSKOWY INSTYTUT GEOGRAFICZNY

WARSZAWA

1937

CENTRALNA BIBLIOTEKA DZIAŁ MAGAZYNÓW WOJSKOWA
ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW
www.cbw.pl

WR-11/89/5/500,- Z.Z.S. Arel

K O L E J E I D R O G I

Objaśnienia	1:25 000	1:100 000	1:300 000
Kolej dwu i wielotorowa			
„ jednotorowa			
„ jednotorowa z pod-budowa na 2-gi tor			
„ w budowie	Kolej w budowie	Kolej w budowie	
Kolejka wąskotorowa			
„ gospodarcza lub tramwaj			
„ linowa			
Szosa I klasy	1)	1)	
„ II „			
Trakt lub droga wzmocniona	w złym stanie	w złym stanie	
Droga wiejska			
„ gospodarcza			
Drożyna		2)	
Droga zimowa			
Ścieżka dla jeźdźców		do 1932 r.	
„ dla pieszych			

URZĄDZENIA KOLEJOWE I SZCZEGÓŁY PRZY DROGACH
1:25 000

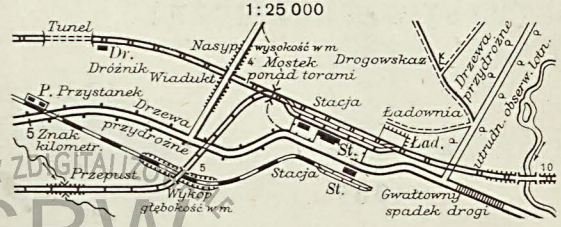

1) „Szosa wyborowa" na niektórych arkuszach wydania 1931 — 1932 r.
2) „Droga gospodarcza" na niektórych arkuszach starszych wydań

BIBLIOTEKA
Wojsk. Inst. Geograf.
6013
ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW
www.cbw.pl

URZĄDZENIA KOLEJOWE I SZCZEGÓŁY PRZY DROGACH.

1:100 000

1:300 000

S Z C Z E G Ó Ł Y S Y T U A C Y J N E

Objaśnienia	1:25 000	1:100 000	1:300 000
Kościół z 1 i 2 wieżami			
Kościoły z daleka widoczne			
Kaplica i cmentarz chrześcijański	lub	lub	(Kaplica)
Świątynie i cmentarz niechrześcijański			
Krzyż (figura religijna, kapliczka) i grób odosobniony			
Pomnik i pobojowisko	Pom. 1794	1863	1863
Nadleśnictwo, leśniczówka, gajówka	Ndl., L., G.	Ndl. L. G.	(Ndl., L.)
Karczma (restauracja) i schronisko zagospodarowane	Kr. Schr.	Kr. (Rest.) Schr.	(Schronisko)
Schronisko niezagospodarowane i szałas pasterski	Schr.	Schr.	
Komin fabryczny i wieża	K.[1]	lub	
Ruiny i przedmioty podlegające ochronie	R. Ochr.	R. Ochr.	(Ruiny)
Wiatrak i turbina wietrzna			
Drzewa z daleka widoczne			
Młyn wodny (lub tartak wodny) studnia zwykła i z żórawiem	M. (T.) S.	S.	(Młyn wodny)
Kopalnia czynna i nieczynna			

[1] Skrót „K" przy kominach dalekowidocznych

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW
www.cbw.pl

Objaśnienia	1 : 25 000	1 : 100 000	1 : 300 000
Szyb górniczy i naftowy			(Szyb naftowy) lub
Zbiornik nafty (gazu) i smolarnia (terpent.)	Nft. (Gaz.) Sm.	Nft. (Gaz.) Sm.	
Urząd pocztowy, telegraf, telefon	(pod nazwą miejscowości)		
Linia prądu wysokiego napięcia i transformator	Tr.	Tr.	
Linia telegrafu lub telefonu (poza drogami)			
Radiostacja i maszt antenowy	Rdj.	Rdj.	(Radiostacja)
Kamieniołom, dół żwirowy (piaskowy) i glinianka	Żw. Gl.	Km. Żw. (Gl.)	
Jaskinia (grota)		lub	
Wał (grobla) z jezdnią i bez jezdni			
Mur i parkan (płot) [1]			
Żywopłot i zwały kamieni			
Rów suchy zwykły i z niskim wałem (lub z krzakami)			
Granica rezerwatu			
Strzelnica	Strz.	Strz.	
Lotnisko	zarys z napisem		

OSIEDLA

1 : 25 000

[1] Na niektórych arkuszach starszych wydań: ogrodzenie z drutu.

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW www.cbw.pl

OSIEDLA

1 : 100 000

1 : 300 000

WODY

1 : 25 000

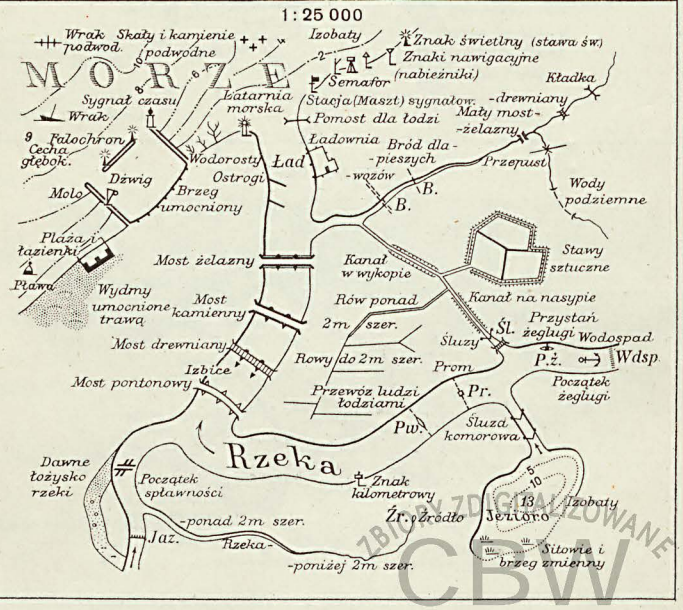

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW www.cbw.pl

W O D Y

1:100 000

1:300 000

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW
www.cbw.pl

P O K R Y C I E T E R E N U

Objaśnienia	1:25 000	1:100 000	1:300 000
Las liściasty			
„ iglasty			
„ mieszany			
„ z podszyciem		jak las bez podszycia	
Linie działowe (przesieki, dukty) i szkółka leśna			
Krzaki, zarośla (a od 1938 r. i zagajniki do 1/2 m wysokości)			
Nieużytki i pastwiska			
Łąki			
Bagna (błota)[1]			
Grunty podmokłe i torfowiska			
Piaski			
Plantacje chmielu i winnice			
Drzewa pojedyncze (iglaste i liściaste)			

[1] W połączeniu ze znakiem łąki — bagno kosne.

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW
www.cbw.pl

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Objaśnienia	1 : 25 000	1 : 100 000	1 : 300 000
Granica państwa	154 *słup gran.*	355 *słup gran.*	
„ województwa			
„ powiatu			
„ gminy			
Siedziba województwa i starostwa	W St *(pod nazwą miejscowości)*	W St	Łuck Koło
„ urzędu gminnego	*Gm.*	Gm.	

SKRÓTY

B. — Bród
Bas. — Basen
Bg. — Bagno
Bl. — Blok kolejowy
Br. — Browar
B.w. — Bród dla wozów[1])
Cg. — Cegielnia
Ckr. — Cukrownia
D. — Dwór
Dln. — Dolny
Dr. — Dróżnik
Dw. — Dworzec kolejowy
Dzgc. — Dziegciarnia
El. — Elektrownia
Farb. — Farbiarnia
Fb. — Fabryka
Fut. — Futor
Fw. — Folwark
G. — Gajówka
Garb. — Garbarnia
Gaz. — Gazownia
Gl. — Glinianka
Gm. — Gmina
Gorz. — Gorzelnia
Grn. — Górny
Ht. — Huta
K. — Komin (dalekowidoczny)
Kan. — Kanał
Kap. — Kaplica
Kl. — Klasztor
Km. — Kamieniołom
Kol. — Kolonia
Kosz. — Koszary
Kop. — Kopalnia
Kp. — Kopalnia
Kr. — Karczma
L. — Leśniczówka
Ład. — Ładownia
Łaz. — Łazienki
M. — Młyn
M.p. — Młyn parowy
M.m. — Młyn motorowy
Mag. — Magazyn
Mij. — Mijanka
Mł. — Mały
Ndl. — Nadleśnictwo
Nw. — Nowy
Ochr. — Ochrona (przyrody, zabytków)
Odlew. — Odlewnia
Ok. — Okolica
Ol. — Olejarnia
P. — Przystanek kolejowy
P.ż. — Przystań żeglugi
P.n. — Punkt niwelac.[1])
P.cel. — Posterunek celny
P. str. gr. — Posterunek straży granicznej
Pap. — Papiernia
Pas. — Pasieka
Pl. — Plac (Pl. ćw. - Plac ćwiczeń)
Pom. — Pomnik
Pr. — Prom
Pr.p. — Prom parowy
Pr.m. — Prom motorowy
Pw. — Przewóz dla ludzi[2])
Pw.p. — Przewóz parowy dla ludzi
Pw.m. — Przewóz motorowy dla ludzi
Pw.ł. — Przewóz łodziami dla ludzi[1])
Pw.w. — Przewóz dla wozów (prom)[1])
Przędz. — Przędzalnia
R. — Ruiny
Raf.nft. — Rafinerja nafty
Rest. — Restauracja
Rdj. — Radjostacja
Rzeź. — Rzeźnia
S. — Studnia
Schr. — Schronisko
Skł. — Skład
Sm. — Smolarnia (terpentyniarnia)
St. — Stacja kolejowa
St.tow. — Stacja towarowa
St.tur. — Stacja turystyczna
Std. — Stodoła
Str. — Stary
Strażn. — Strażnica
Strz. — Strzelnica
Szk. — Szkoła
Szpit. — Szpital
Sz. — Szyb
Sz.nft. — Szyb naftowy
Sz.went. — Szyb wentylacyjny
Śl. — Śluza
T. — Tartak
T.p. — Tartak parowy
T.m. — Tartak motorowy
Terp. — Terpentyniarnia[1])
Tr. — Transformator
U.cel. — Urząd celny
U.gm. — Urząd gminny
W. — Wieża
W.w. — Wieża wodna
W.obs. — Wieża obserwacyjna
Wap. — Wapiennik
Wdc. — Wodociąg
Wdsp. — Wodospad
Więz. — Więzienie
Wlk. — Wielki
Wsk. — Wodowskaz
W.p. — Wielki piec
Z. — Zamek
Zaść. — Zaścianek
Źr. — Źródło
Żw. — Żwirowy dół

[1]) Na mapach starszych wydań.
[2]) Na mapie 1:300 000 Pw. — Przewóz dla wozów (prom).

WZORY PISM NA OSIEDLA

1:25 000

MIASTA

POZNAŃ ponad 75 000 mieszk.
SIEDLCE od 25 000 do 75 000 mieszk.
ŁĘCZYCA od 5 000 do 25 000 mieszk.
ŻURAWNO poniżej 5 000 mieszk.

MIASTECZKA

Stopnica ponad 2 000 mieszk.
Radzanów poniżej 2 000 mieszk.

PRZEDMIEŚCIA

ŁYCZAKÓW

WSIE

Grabówka ponad 200 domów
Domanice od 40 do 200 domów
Siedlików od 20 do 40 domów
Kazimierka od 4 do 20 domów
Bobrowniki do 4 domów

Objaśnienia i skróty: *Koszary, St., Cg.*

Laski 14 — Liczby pod nazwą podają ilość domów w osiedlu

1:100 000

MIASTA

KRAKÓW ponad 200 000 mieszkańców
LUBLIN od 75 000 do 200 000 mieszk.
KALISZ od 25 000 do 75 000 mieszk.
WIELUŃ od 5 000 do 25 000 mieszk.
PNIEWY poniżej 5 000 mieszk.
Górzno poniżej 2 000 mieszk*)

PRZEDMIEŚCIA

MARYMONT **Kapuściska**

*) na mapach do 1934 r., później jak miasta poniż. 5 000 mieszk.

MIASTECZKA

Białobrzegi

WSIE

Sieraków ponad 150 domów
Kłodnica od 40 do 150 domów
Bednary od 30 do 40 domów
Żuków od 10 do 30 domów
Rudki do 10 domów

Objaśnienia i skróty: Koszary, St., Cg.

Chotomów 142 — Liczby pod nazwą podają ilość domów w osiedlu

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW www.cbw.pl

PISMO I SYGNATURY OSIEDLI NA MAPIE 1:300 000

MIASTA		WSIE	
WILNO	ponad 200 000 mieszkańców	*Biskupice*	ponad 2 000 mieszk.
KIELCE	od 75 000 do 200 000 mieszk.	*Klonówka*	od 1 000 do 2 000 mieszk.
Gniezno	od 25 000 do 75 000 mieszk.	*Tymienica*	od 300 do 1 000 mieszk.
MIASTA I MIASTECZKA		*Chrzanów*	poniżej 300 mieszk.
Złoczów	od 5 000 do 25 000 mieszk.		Wsie kościelne
Barcin	od 2 000 do 5 000 mieszk.		Przysiółki i grupy zabudowań (bez podania nazwy)
Jaszuny	poniżej 2 000 mieszk.		

RZEŹBA TERENU

Objaśnienia	1:25 000	1:100 000	1:300 000
Warstwice (poziomice)[1]	20 m; 5 i 10 m; 2,5 m; 1,25 m	20 m; 5 i 10 m; 2,5 m	100 m; 20 „; 10 „; 5 „; 2,5 m
Warstwice (poziomice) w terenach górskich	100 m; 20 i 10 m; 5 „; lub 100 m; 20 „; 10 „	100 m; 20 „; 10 „; 5 „; teren wysokogórski: 200 m; 20 „; 10 „	500 m; 100 „; 50 „
Punkt trygonometryczny	△127,8	△ 147,9	△105 (tylko I rzędu)
Punkt topograficzny (kota)	.123,1	.533	.124
Punkt niwelacyjny	P.n.⊙110,2 ⊡135,7		

[1] Warstwice sążniowe przeliczone na metry (z tablicą podającą liczby z dokładnością do 0,1 m) patrz. na str. 12.

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW www.cbw.pl

Objaśnienia	1:25 000	1:100 000	1:300 000
Wąwozy, urwiska, strome brzegi	5 głębok. w m		
Skały, piargi, głazy narzutowe[1]			
Stare szańce, grodziska kopce, leje	leje	leje	(kopce o charakterze historycznym.)

Wielkość kresek na urwiska i strome brzegi (liczby podają wysokości w m.)

Grunt podkopany (na mapach 1:25 000)

PRZYKŁADY RZEŹBY TERENU

1:100 000

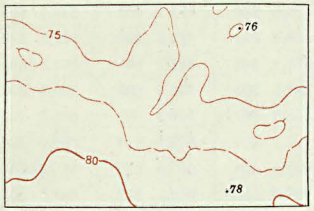

Teren płaski

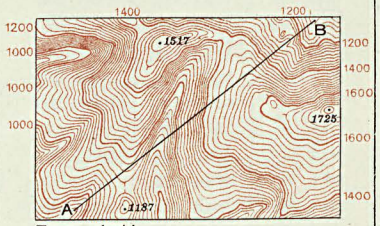

Teren górski

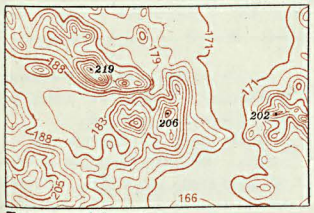

Teren pagórkowaty

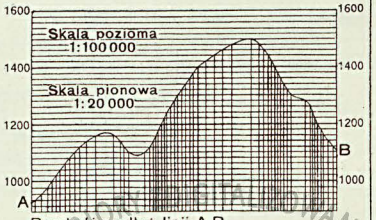

Przekrój wzdłuż linii A B

Uwaga. W terenach górskich na mapach 1:100 000 i 1:300 000 warstwicowa rzeźba terenu uzupełniona jest skośnym cieniowaniem zbocz.

[1] Prócz tego oddzielny znak na osobliwe skały i wielkie głazy narzutowe patrz str. 13

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW www.cbw.pl
BIBLIOTEKA Wojsk. Inst. Geograf.

WARTOŚCI WARSTWIC (POZIOMIC) PRZELICZONYCH Z SĄŻNI NA METRY*)

A — Wartość warstwicy z dokładnością do 0,1 m
B — „ „ „ do 1 m

A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
17,1	**17**	119,5	**119**	221,9	**222**	324,3	**324**	426,7	**427**	529,1	**529**
21,3	21	123,7	124	226,2	226	328,6	329	431,0	431	533,4	533
25,6	26	128,0	128	230,4	230	332,8	333	435,2	435	537,7	538
29,9	30	132,3	132	234,7	235	337,1	337	439,5	440	541,9	542
34,1	**34**	136,5	**137**	239,0	**239**	341,4	**341**	443,8	**444**	546,2	**546**
38,4	38	140,8	141	243,2	243	345,6	346	448,0	448	550,5	550
42,7	43	145,1	145	247,5	247	349,9	350	452,3	452	554,7	555
46,9	47	149,3	149	251,8	252	354,2	354	456,6	457	559,0	559
51,2	**51**	153,6	**154**	256,0	**256**	358,4	**358**	460,8	**461**	563,3	**563**
55,5	55	157,9	158	260,3	260	362,7	363	465,1	465	567,5	568
59,7	60	162,2	162	264,6	265	367,0	367	469,4	469	571,8	572
64,0	64	166,4	166	268,8	269	371,2	371	473,7	474	576,1	576
68,3	**68**	170,7	**171**	273,1	**273**	375,5	**376**	477,9	**478**	580,3	**580**
72,5	73	175,0	175	277,4	277	379,8	380	482,2	482	584,6	585
76,8	77	179,2	179	281,6	282	384,0	384	486,5	486	588,9	589
81,1	81	183,5	183	285,9	286	388,3	388	490,7	491	593,1	593
85,3	**85**	187,8	**188**	290,2	**290**	392,6	**393**	495,0	**495**	597,4	**597**
89,6	90	192,0	192	294,4	294	396,8	397	499,3	499	601,7	602
93,9	94	196,3	196	298,7	299	401,1	401	503,5	504	605,9	606
98,1	98	200,6	201	303,0	303	405,4	405	507,8	508	610,2	610
102,4	**102**	204,8	**205**	307,2	**307**	409,6	**410**	512,1	**512**	614,5	**614**
106,7	107	209,1	209	311,5	311	413,9	414	516,3	516	618,7	619
110,9	111	213,4	213	315,8	316	418,2	418	520,6	521	623,0	623
115,2	115	217,6	218	320,0	320	422,4	422	524,9	525	627,3	627

Warstwice metrowe przeliczone z sążni*)

17 m (8 sążni)

8,5 i 4,25 m (4 i 2 sążnie)

2,13 m (1 sążeń)
pomocnicza

*) Na mapach, których zdjęcia terenowe wykonane były w warstwicach sążniowych (b. zabór rosyjski)

Tablica podaje wartości warstwic, przeliczonych z sążni na metry, od 8 do 294 sążni (co 2 sążnie).

Tłusty druk w kolumnie „B" oznacza warstwice kreślone na mapie linią grubą (co 8 sążni — 17 metrów). Inne liczby w tejże kolumnie podają warstwice kreślone linią cienką (ciągłą).

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW
www.cbw.pl

ZNAKI TURYSTYCZNE

ZABYTKI I PRZEDMIOTY OCHRANIANE
(na mapie 1:25 000)

- Kościoły, klasztory i kaplice
- Ruiny zamków i kościołów
- Figura religijna, pomnik
- Ochr. Osobliwe skały i głazy narzutowe[1]
- Ochr. Grota (jaskinia)
- Ochr. Drzewa
- Kopce, kurhany, grodziska
- Granica rezerwatu

SZLAKI TURYSTYCZNE
(na mapach 1:25000 i 1:100 000)
ZNACZONE W TERENIE:

- Ż żółto
- N niebiesko
- Z zielono
- C czerwono
- S czarno (sadza)
- wzdłuż ścieżek i dróg
- Schr. St. tur. Schr. (zagospod.) Schroniska i stacja turystyczna

KILOMETRAŻ SZOS NA MAPIE 1:300 000

Liczby przy szosach podają odległości w kilometrach między rozgałęzieniami szos lub od rozgałęzienia do krawędzi mapy

RAMKI I STOSUNEK ARKUSZY MAP
1:25 000, 1:100 000 i 1:300 000

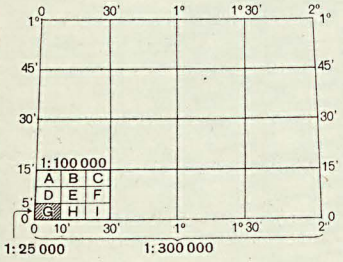

Arkusz mapy 1:25 000 ma 5' szer. × 10' dług. geogr. (około 100 km²).

Arkusz mapy 1:100 000 ma 15' szer. × 30' dług. geogr. (około 900 km²) i obejmuje 9 arkuszy mapy 1:25 000.

Arkusz mapy 1:300 000 ma 1° szer. × 2° dług. geogr. (około 15 tys. km²) i obejmuje 16 ark. mapy 1:100 000 (czyli 144 ark. mapy 1:25 000).

Aby pokryć całą Polskę potrzeba:
3904 arkuszy mapy 1:25 000
482 „ „ 1:100 000
43 „ „ 1:300 000

PODZIAŁKI

1:25 000 (4 cm na mapie — 1 km w terenie)

1:100 000 (1 cm na mapie — 1 km w terenie)

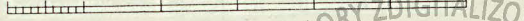

1:300 000 (1 cm na mapie — 3 km w terenie)

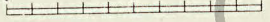

[1] Również na mapach 1 : 100 000

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW
www.cbw.pl

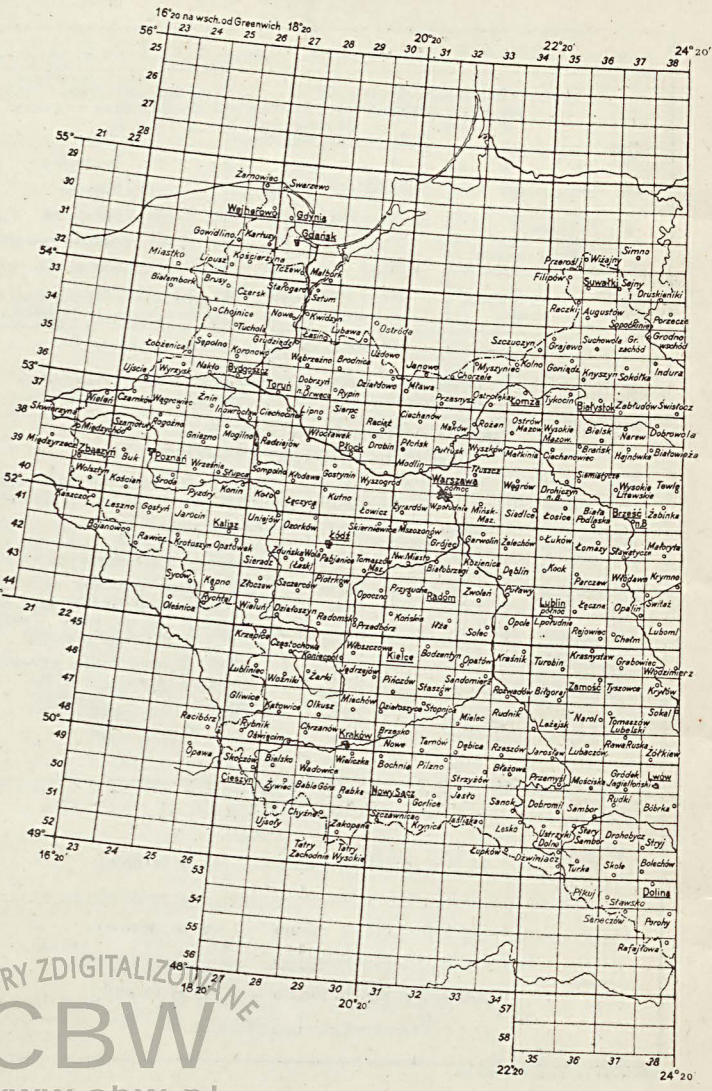

SKOROWIDZ

MAP

WOJSKOWEGO INSTYTUTU GEOGRAFICZNEGO

W SKALI

1:100000 i 1:300000

OBJAŚNIENIA

Mapa 1:100 000

Na skorowidzu podane są oznaczenia pasów i słupów oraz nazwy poszczególnych arkuszy mapy 1:100 000

Przykłady:
Pas 39 Słup 24 Poznań
Pas 48 Słup 30 Kraków

Mapa 1:300 000

Arkusze mapy 1:300 000 oznaczone są na skorowidzu grubszymi liniami. Prócz tego podane są nazwy arkuszy (pismem stojącym, podkreślone, np. Płock, Łódź).

Arkusze mapy 1:25 000 mają oznaczenia liczbowe odpowiednich arkuszy 1:100 000 z dodaniem litery.

Przykład:

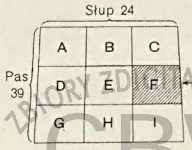

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW www.cbw.pl

WSPÓŁRZĘDNE GEOGRAFICZNE I PROSTOKĄTNE

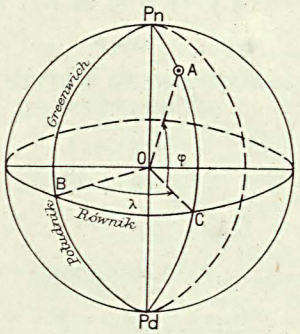

WSPÓŁRZĘDNE GEOGRAFICZNE

Szerokość geograficzna:
1) na równiku = 0
2) na biegunie = 90°
3) punktu A = ∠ COA = φ

Długość geograficzna:
1) punktu B (na południku Greenwich) = 0
2) punktu A = ∠ BOC = λ na wschód od Greenwich

PRZYKŁAD ODCZYTANIA Z MAPY WSPÓŁRZĘDNYCH GEOGRAFICZNYCH I PROSTOKĄTNYCH PUNKTU A

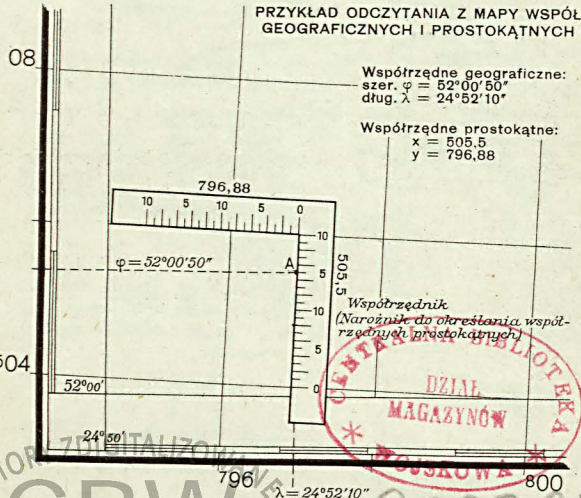

Współrzędne geograficzne:
szer. φ = 52°00'50"
dług. λ = 24°52'10"

Współrzędne prostokątne:
x = 505,5
y = 796,88

Współrzędnik (Narożnik do określania współrzędnych prostokątnych)

CENTRALNA BIBLIOTEKA DZIAŁ MAGAZYNÓW WOJSKOWA

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW www.cbw.pl
308395
206. BIBLIOTEKA Wojsk. Inst. Geograf.

WSPÓŁRZĘDNE GEOGRAFICZNE I PROSTOKĄTNE

Siatka geograficzna i prostokątna w rzucie quasi-stereograficznym Wojskowego Instytutu Geograficznego

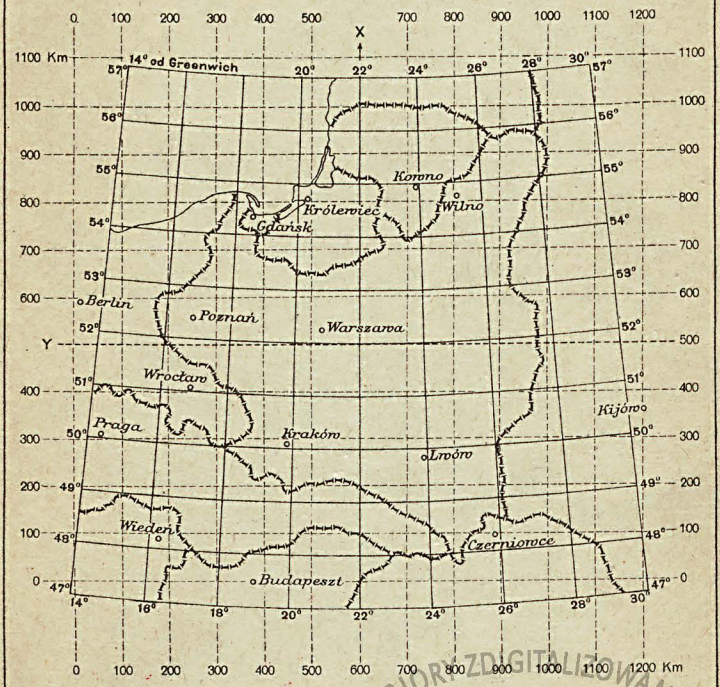

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE CBW www.cbw.pl
Dow. prekar. 18/89/2

CBW Warszawa
nr inw.: B16 - 308395
MG Arch.308395

WOJSKOWY INSTYTUT GEOGRAFICZNY

ZBIORY ZDIGITALIZOWANE
CBW
www.cbw.pl